

A szent háboru és a hinduk.

A „Paster Lloyd“ vasárnap esti lapjában jelentek meg az alábbi érdekes sorok, a melyeket egy nyugalmazott százados ír a német nagy főhadiszállásról. A cikkből az exotikus hadifoglyokra vonatkozó jelentőségteles részleteket itt közöljük:

— A Rupprecht bajor trónörökös hadserege által ejtett hindu hadifoglyok ideiglenes tartózkodási helye egy meghódított francia erőd citadellája. Mint minden régi várban, itt is a citadellában vannak a kaszárnyák, melyek egyikének nagy, tágas helyiségében őrzik a hindukat, kiket csak egy ajtó választ el az angoloktól.

Az utóbbiak nagy bölcsen vegyesen helyezik el az egyes csapatoknál a különböző vallású hindukat és mohamedánokat, nehogy a szent háboru kihirdetésekor lázadástól keljen félniök. Ott kaporognak a jól fűtött teremben igaz mohamedán szokás szerint élvezve az édes semmittevést. Köztük könnyű fölismerni a jól ismert „gurká“-kat, a Himalája-hegység szívósságáról híres néptörzsének fiait: teljesen mongol kinézetűek, fekete hajukat hátul kis copiba csavarják és kicsiny hegyes posztósapkát viselnek.

Elő-India Bhopal tartományának lakói az impozáns külsejű „sikh“ nevű harcos törzs, kiknek haját olló soha nem érheti és akik többek közt a dohányzástól is tartózkodnak. Szakállukat két oldalt összecsavarják és zsinórral a művésziesen készített turbán alá erősítik, bajuszuk kipödrött végeit pedig fülük mögött egyesítik a szakállal. Az álluk alatt levő szakállat rendszerint pirosra festik, hogy ezzel is feltűntessék külön rendhez való tartozásukat. Láttam köztük pompás, magas férfiakat, gyönyörű sötét, tüzes szemekkel és végtelenül sajnáltam, hogy nem beszélgethettem velük.

A délelőtti folyamán Miksa badeni herceg jelenlétében rendkívül érdekes jelenetnek voltam tanúja. Egy itt tartózkodó arab hodza (tanító) maga köré gyűjtötte a hindu foglyokat és gyűjtő hatású beszédben magyarázta el nekik, *miként csábították őket az angolok saját vérük elleni háboruba*, miután a szent háboru kihirdetett és a török birodalom Németország és Ausztria-Magyarországgal egyesülve küzd az izlám leigázói ellen.

Midőn a hinduk a szent háboru kitörését meghallották, szemelláthatóan meg voltak rendülve és hódolattal csókolták a seriff ruháját.

Föl voltak háborodva az angolok alatomos viselkedése miatt, kik elhitték velük, hogy az igazhívők sztambuli fejedelme által hirdetett szent háboru merő hazugság. Ép úgy csodálkoztak afölött, hogy a németek nem mint ellenséggel, hanem mint barátokkal bánnak velük. Megbotránkozva beszéltek, hogy az angolok avval ijesztették őket, hogy a németek mindenféle kínzásoknak fogják őket alávetni. *Egyhangulag kijelentették, hogy meg vannak győződve, hogy az ellenség soraiban harcoló hitsorsosaik minden további harcot be fognak szüntetni a németek ellen, míhelyt a szent háboruról hiteles értesüléseik lesznek.* Könnyezve fejezték ki sajnálkozásukat a fölött, hogy ők a németek el-

len küzdöttek és tökéletesen belátták, hogy az angolok soraiban való harc egyértelmű a saját vallásuk ellen való háboruval.

Közös ima egyesítette végül az izlám hivatelt, kik arcukat keresztbe tett kezeikkel eltakarva figyelték a seriff fohászadását és a szertartás befejeztével ismét hálájuknak adtak kifejezést a fölvilágosításért.

Meg vagyok róla győződve, hogy ezek az emberek a legnagyobb energiával küzdenének eddigi uraik ellen.

Az izlám szent háboruja.

Konstantinápoly, január 4. A képviselőház a trónbeszédre válaszfeliratot küld a szultánnak, melyben hódolatát tolmácsolja és jelenti, hogy 300 millió mohamedán nagy lelkesedéssel indul a padisah hívására a szent háboruba.

A KEGYETLEN OROSZOK.

Konstantinápoly, január 4. A sajtóiroda az Agence Ottomane utján a következő hivatalos jelentést teszi közzé:

— Az erzerumi váli jelenti, hogy az oroszok mostani visszavonulásuk alatt mintegy *negyven községet*, amelyet eddig megszállva tartottak, *tüzzel pusztítottak el.* A férfilakosság egy részét megölték, a többit pedig hadifogságba vetették. Az oroszok kegyetlenkedéseit bizonyítja, hogy pusztán három községben, amelyet a váli személyesen meglátogatott, hetvenöt halottat számolt össze.

GOLTZ PASA A TÖRÖKÖK GYŐZELMÉRŐL.

Konstantinápoly, január 4. Mikor megjött a hire, hogy a török sereg elfoglalta *Ardahant*, von der Goltz pasa tábornagy így nyilatkozott:

— *Nagy esemény ez és annál örvedetesebb, mert ez a város ősi török birtok.*

Megkérdezték a tábornagytól, hogy miképen vélekedik a francia-angol flotta várható támadásáról. Goltz pasa így válaszolt:

— *Nem hiszem, hogy az ellenség ilyen vakmerőségre vállalkoznék a Dardanellák ellen.*

Szabad az ut Kars felé.

Konstantinápoly, január 4. Mekkéig a török körökben a kaukázusi győzelmet nagyjelentőségűnek tartják, mert ezzel megnyílt az ut Kars felé. A török posta- és táviratigazgatóság közli, hogy *Oilyban* (Kaukázus) postahivatalt rendezett be.

AZ OZMÁNSÁG EGYIPTOMI ÁRULÓJA.

Konstantinápoly, január 4. A hivatalos lap irádét tesz közzé, amely megfosztja *Huszsein Kemalt* katonai rangjától és összes kinttetéseitől.

ANGOL BOSZU.

A *Corriere della Sera* jelenti, hogy a kairói angol hatóságok az egyiptomi angol katonai kormányzó utasítására elrendelték *Abbas Hilmi* volt kedive minden vagyonának elkobzását. Az egyiptomi pénzügyminiszter már megtette a szükséges intézkedéseket.

A DARDANELLÁKNÁL.

Athén, január 4. Mithylenéből táviratozzák, hogy a *Dardanellák erődei megkezdték a tüzelést a blokirozó angol és francia flotta ellen.* Egy francia torpedóvadász pénteken nagyon közel jött a tengerszoroshoz, mire a törökök tüzelni kezdtek rá. A hajót több ágyú golyó érte, amelyek megölték egy kormányost és két tengerészt. A hajó csak könnyebb sérüléseket szenvedett és *elmenekült.*

Meghiusult orosz terv.

Konstantinápoly, január 4. Orosz katonáknak *Jaffa* mellett megkísérelt partraszállításáról hitelt érdemlő helyről a következő részleteket jelentik: Egy török parti blokkházból tüzelést indítottak az *Askold* nevű orosz cirkáló ellen. Több orosz tengerész életét vesztette. Az Askold ezután egy golyószóróval felszerelt csónakot küldött ki, hogy az elesett tengerészeket visszahozza a cirkálóra. A törökök sem halottat, sem sebesültet nem vesztek.

Románia hangulata mellettünk.

Gentből jelentik: Hogy Romániában a hangulat *mindinkább elfordul Oroszországtól és Németország meg a monarchia mellé áll*, bizonyítja az a tudósítás, amelyet a *Temps*-nak Pétervárról visszatért tudósítója közöl lapjával. A tudósító többek között ezeket írja:

— A Bukaresthez intézett ismételt felszólítások és a Szófia ellen irányult keserű szemrehányások után már valóban megunhatta az ember, hogy süket füleknek prédikáljon. *Bulgária ugyancsak elkedvetlenítette jóakaróit, Románia pedig kiábrándította őket.* Kezdjük elveszíteni a bizalmunkat bennük, sőt már érezhető a bizalmatlanság jele is velük szemben. Bukarest és Szófia mérlegetlén, hogy mi veszteni valójuk van.

AZ ANGOL VÁROSOK BOMBÁZÁSÁRÓL.

Berlin, január 4. A *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* polemizál a szemrehányással, mintha Hartlepool, Scarborough és Whitby bombázása beleütköznék a nemzetközi jogba, amennyiben azokat, mint nyílt városokat, előbb kellett volna értesíteni, nehogy a bombázásnak annyi polgár essék áldozatául. A német felhivatalos ezzel a fölfigással szemben rámutatott arra, hogy az egyetlen idevágó nemzetközi szerződés az 1907. október 8-án kelt hágai egyezményben van, amelyet a jelenleg hadban álló felek közül nem mindannyian irtak alá. Így tehát a 3. szakasz értelmében a szerződés rendelkezései *nem kötelezők.* Németország mindameillet a szerződés rendelkezéseit szigorúan megtartotta. Az 1. és a 2. szakasz értelmében *minden védett helyet, minden katonai célokra használható berendezést nyílt városokban is lehet bombázni.* *Hartlepool* ugyanis a havonként kiadott angol lajstrom értelmében parti erőd, amelynek háboruban és békében parti őrsége van. *Scarborough* sánccal védett hely, mely a tengerre néző hat darab 15 centiméteres kaliberű ágyúval van felszerelve. A hivatalos lajstrom szerint kaszárnya-telepe is van. *Whitby* a hivatalos brit lajstrom értelmében szintén védett hely, parti őrségi állomásokkal. A németek csakis ezeket bombázták.

SZERB GYALÁZATOSSÁGOK MACEDÓNIÁBAN.

Szófia, január 4. Az idevaló lapok tele vannak arról a borzalmas vértüdrőről való jelentésekkel, amit a szerbek *Dragobraszta lakossága közt és Kocsani környékén rendeztek.* A falu lelkészét és több tekintélyes emberét halálra kirozták, két asszony a szerbek által felgyújtott házak lángjában pusztult el. Sok bolgár férfit és asszonyt megkínóztak és megcsönkítettek. A falu valamennyi asszonyán és leányán erőszakot tettek, még hatvanesztendőss asszonyok sem kerültek el ezt a sorsot. A szerbek gyalázatoságai felett való felháborodás óriási Macedóniában.